

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Інститут педагогіки НАПН України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЦИФРОВІЙ ШКОЛІ

Тези доповідей
учасників IV Всеукраїнської (з міжнародною участю)
науково-практичної конференції молодих учених

11-12 травня 2022 року

**ДО 300-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ**

м. Харків

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бережна Світлана	доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди (Голова оргкомітету);
Пономарьова Наталія	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики, декан фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди (заступник Голови оргкомітету);
Андрієвська Віра	доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформатики ХНПУ імені Г. С. Сковороди (секретар оргкомітету);
Боярська-Хоменко Анна	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Василенко Ігор	кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти ЛНУ імені Івана Франка;
Васильєва Дарина	кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, відділ математичної та інформатичної освіти;
Герцюк Дмитро	кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти ЛНУ імені Івана Франка;
Глейзер Наталія	кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри фізики, координатор з наукової роботи фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Джура Наталія	кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри екології ЛНУ імені Івана Франка;
Жерновникова Оксана	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Золотухіна Світлана	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Масич Віталій	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізики ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
Мачинська Наталія	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти ЛНУ імені Івана Франка;
Олефіренко Надія	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інформатики ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
Толок Діана	здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(Протокол № 5 від 18 травня 2022 р.)*

Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі : збірник тез доповідей IV Всеукраїнської (з міжнародною участю) науково-практичної конференції молодих учених (м. Харків, 11-12 травня 2022 року) / [упор.: Пономарьова Н. О., Олефіренко Н. В., Андрієвська В. М.]. Харків, 2022.

Збірник містить матеріали доповідей IV Всеукраїнської (з міжнародною участю) науково-практичної конференції молодих учених з проблем упровадження інноваційних педагогічних технологій в цифровій школі, зокрема такої тематики: перспективи розвитку освіти в цифровому суспільстві, інновації в освіті, інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті, новітні тенденції у природничо-математичній освіті, актуальні проблеми підготовки та професійного розвитку сучасного педагога, академічна доброчесність в цифровому освітньому просторі.

Збірник розрахований на наукових і практичних працівників у галузі освіти, докторантів, аспірантів, магістрів і студентів закладів вищої освіти.

Штонда О.

Інформатизація математичної освіти: сучасний стан та перспективи розвитку 223

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

Palaguta I.

Mentoring of ukrainian future teachers during their professional development..... 226

Бабак А., Ворожбіт-Горбатюк В.

Креативність – ресурсний компонент іміджу сучасного учителя..... 228

Бобровська І.

Історичні та філософські передумови естетичного сприймання творів літератури 231

Вінарчук Н.

Професійна підготовка майбутніх вихователів у закладах вищої освіти 234

Войналович А., Усатий А.

Поняття «креативність». Основні принципи формування творчого потенціалу майбутніх учителів..... 237

Гарбар С.

Формування культури поведінки майбутніх вихователів – актуальна проблема сьогодення 240

Дзін Лань.

Організаційна культура як актуальний напрям підготовки педагогів 243

Коломієць М.

Сучасні проблеми підготовки майбутнього вчителя іноземної мови 244

Кузьменко А., Дейніченко Т.

Логіко-дидактичний аналіз навчального матеріалу як засіб розвитку професійних умінь майбутнього вчителя 247

Лепшесва М.

Особливості формування іміджу педагога ХХІ століття 248

Нестеренко А.

Літературна компетентність як основа розвитку старшокласника 250

Нуралієва Л., Сиволицька Л., Наливайко О.

Концепція розвитку сучасного педагога в освітньому просторі..... 253

Пліско Є., Тищенко В.

Соціальний захист дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування на державному рівні 256

Се Кежань.

Партнерство викладачів і студентів музичних спеціальностей у коледжах КНР як напрям дослідження 257

2. Буйницька О. П., Варченко-Троценко Л. О., Грицеляк Б. І. Цифровізація закладу вищої освіти. *Освітологічний дискурс : електронне наукове фахове видання*. 2020. № 1 (28). С. 64-79.
3. Биков В. Ю. Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. *Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку : методологічний семінар НАПН України (м. Київ, 4 квітня 2019 р.)*, 2019. С. 20-26. Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2017. С. 30-45.

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

О. Штонда

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри математики

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Сучасний період розвитку постіндустріального суспільства

характеризується значною зміною практично всіх сфер його життєдіяльності, що спричинило радикальні соціально-економічні наслідки. В основі розвитку сучасного постіндустріального суспільства лежать інформаційні процеси, у яких широко використовуються засоби ІКТ. Їх запровадження у всі сфери життєдіяльності індивіда сприяло освіті та розвитку глобального процесу інформатизації суспільства, що спричинило природний процес інформатизації системи освіти, що є однією з ключових умов модернізації вітчизняної освіти. Дослідження актуальних проблем інформатизації української освіти представлені у роботах А. Гуржій, Ю. Дорошенко, Л. Хохлової, Н. Хоми, В. Бикова та ін.

Слід відразу вказати на складність та багатогранність терміну «інформатизація». Під інформатизацією розуміється процес, при якому політичні, технологічні, соціально-економічні та культурні складові компоненти не просто пов'язані один з одним, а буквально з'єднані разом [1]. Провідним моментом у його змісті є якісне перетворення (на основі новітніх технічних досягнень) інформаційного середовища життєдіяльності суспільства, що має на меті оптимізувати результати будь-якої соціально-значущої діяльності.

У педагогічному словнику категорія «інформатизація освіти» визначена у

широкому розумінні як «процес забезпечення сфери освіти методологією та практикою розробки та оптимального використання сучасних інформаційних технологій, орієнтованих на реалізацію психолого-педагогічних цілей навчання, виховання», а у вузькому значенні – впровадження в освітні установи «інформаційних засобів, заснованих на мікропроцесорній техніці, а також інформаційній продукції та педагогічних технологій, що базуються на цих засобах» [2, с. 149]. Інформатизація освіти має на увазі застосування у навчальному процесі «комп'ютерної техніки та спеціалізованого програмного забезпечення як активного засобу навчання» [3].

До засобів інформатизації освіти відносять «комп'ютерне апаратне та програмне забезпечення, а також їх змістовне наповнення, що використовується для досягнення цілей інформатизації освіти» [3]. Застосування засобів ІКТ у фізико-математичній підготовці студентів педагогічного ЗВО визначається такими явищами:

- 1) рівнем розвитку суспільства та його потребами;
- 2) впливом світового науково-технічного прогресу в розвитку ІКТ в Україні;
- 3) зміною вимог до підготовки сучасного випускника ЗВО.

Інформатизація освіти є одним із провідних факторів, що впливають на інноваційні реорганізації в освітніх установах. Приміром, Л. Калініна вважає процес інформатизації багатофункціональним, який дозволить удосконалювати:

- систему управління освітою на основі застосування телекомунікаційних мереж, автоматизованих банків даних інформаційно-методичних матеріалів та науково-педагогічної інформації;
- методологію та стратегію відбору змісту, методів, форм навчання та виховання, з урахуванням поставлених завдань розвитку особистості учня в інформаційному суспільстві;
- методичних систем навчання, спрямованих на формування та розвиток інтелектуального потенціалу студента, його вмінь самостійно отримувати нові знання, здійснювати навчальну, дослідницьку та самостійну діяльність зі

збирання та обробки інформації [4].

Однією з основних умов реалізації інформатизації математичної підготовки студентів педагогічних ЗВО є необхідний рівень професійної готовності та здібності професорсько-викладацького складу вишів до використання засобів ІКТ та інноваційних технологій у процесі навчання студентів. У якості окремої проблеми слід виділити проблему якості та доцільності педагогічного використання окремих засобів ІКТ у освітньому процесі вищого навчального закладу.

Можна стверджувати, що фактори, які сприяють комплексному проникненню ІКТ у систему математичної педагогічної освіти, опосередковуються такими існуючими проблемами:

- стихійної інформатизації системи навчання студентів математичних дисциплін;
- невідповідності використовуваних засобів ІКТ поставленим цілям, наявному змісту, використовуваним методам та формам організації навчально-виховного процесу;
- відсутність методично обґрунтованих підходів до викладання математичних дисциплін, які найбільш повно враховують позитивні аспекти застосування ІКТ у педагогічній діяльності та формуючих методичну компетентність майбутнього випускника педагогічного ЗВО;
- недостатнього застосування засобів ІКТ у розробці та реалізації електронних та традиційних освітніх математичних видань;
- професійної неготовності професорсько-викладацького складу педагогічних ЗВО до застосування у навчанні математики засобів ІКТ.

Для вирішення зазначених вище проблем необхідний науково-обґрунтований підхід до процесу впровадження та використання засобів ІКТ у математичній освіті студентів-математиків, які будуть сприяти формуванню методичної компетентності майбутнього вчителя математики.

Література:

1. Биков В. Інформатизація освіти. *Енциклопедія освіти*. К. : Юрінком Інтер, 2008. С. 360-362.

2. Гончаренко С. *Український педагогічний енциклопедичний словник*. Рівне: Волин. Обереги, 2011. 519 с.
3. Інформатизації середньої освіти: програмні засоби, технології, досвід, перспективи: *наук.-метод. посіб.* / Ю. О. Дорошенко, Л. М. Забродська та ін. / За ред. В. М. Мадзігона, Ю. О. Дорошенка. Київ: Педагогічна думка, 2003.
4. Калініна Л. Формування інформаційної політики – як стратегія розвитку навчального закладу: матеріали III міжнародної конференції «Стратегія управління закладами освіти в умовах формування інформаційного суспільства», 22-24 квітня 2004 р. Ін-т педагогіки, АПН України. Київ – Миколаїв, 2004. С. 51-55.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

MENTORING OF UKRAINIAN FUTURE TEACHERS DURING THEIR PROFESSIONAL DEVELOPMENT

I. Palaguta

Department of Foreign Languages
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

The term “mentoring” comes from the English word “mentor”, which means “counselor “. The mentor was the hero of ancient Greek mythology, who was famous for being a wise counselor, who enjoyed universal trust [1].

Worldwide, mentoring is used to support trainee students during their practice at school. In Ukraine, we use the term “mentor”. This term has recently become actively used in educational theory and practice.

The Law of Ukraine “About Complete General Secondary Education” noted about the giving of methodological support to young teachers who have first entered the teaching profession. This is emphasized in Article 23, pedagogical internship:

1. Persons who have no experience of pedagogical activity and are hired as a pedagogical worker have to pass a pedagogical internship during the first year of work. Regulations on pedagogical internships are approved by the central executive organ in the field of education and science.
2. Pedagogical internship is organized according to the order of the head of the